

Roman Bartnicki

Słowa wdzięczności dla Ojca Profesora Pawła Placyda Ogórka OCD z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin

---

Studia Theologica Varsaviensia 46/2, 71-77

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. ROMAN BARTNICKI

**SŁOWA WDZIĘCZNOŚCI DLA OJCA PROFESORA PAWŁA
PLACYDA OGÓRKA OCD
Z OKAZJI SIEDEMDZIESIĄTEJ ROCZNICY URODZIN**

Jubileusz ojca profesora doktora habilitowanego Pawła Placyda Ogórka jest doskonałą okazją, by Mu podziękować za wieloletnią pracę naukową, dydaktyczną, organizacyjną oraz wychowawczą na Wydziale Teologicznym Akademii Teologii Katolickiej, a następnie Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Z naszym wydziałem o. Ogórek związał się już w 1983 r. poprzez podjęcie zajęć zleconych. Pracownikiem etatowym ATK stał się w 1991 r., został wówczas zatrudniony na stanowisku adiunkta. Od 1998 r. pracował na stanowisku profesora nadzwyczajnego, a od 2003 r. na stanowisku profesora zwyczajnego. W ATK i UKSW uzyskał też wszystkie stopnie i tytuły naukowe: w 1976 r. magisterium, w 1981 r. doktorat teologii, w 1996 r. stopień doktora habilitowanego, w 2001 r. tytuł profesora nauk teologicznych.

Osiągnięcia naukowe są sukcesem pracownika naukowo-dydaktycznego, ale są one także dorobkiem wydziału i uczelni. Jeśli są znaczące, podnoszą prestiż uczelni i przyczyniają się do osiągnięcia wyższej kategorii naukowej przez wydział. Nadając stopnie i tytuły naukowe wydział umożliwia i potwierdza rozwój naukowy swego pracownika, który poprzez prowadzone prace badawcze buduje pozycję naukową wydziału.

Badania naukowe ojca profesora Pawła Placyda Ogórka dotyczyły przede wszystkim zagadnień teologii duchowości, zwłaszcza mistyki chrześcijańskiej. Praca licencjacka miała tytuł *Doktryna św. Teresy z Avila o kierownictwie duchowym*, praca doktorska: *Dążenie do świętości w teologii życia wewnętrznego Tomasza Mertona*, praca habilitacyjna: *Mistyka według Tomasza Mertona*. Wiele artykułów naukowych poświęcił mistrzom życia duchowego. Do największych osiągnięć w zakresie mistyki – obok prac poświęconych Mertonowi – zaliczyć należy jeszcze dwie ważne pozycje: *Mistrz Jan Ec-*

khart i święty Jan od Krzyża oraz Mistyka chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu.

Drugą dziedziną szczególnie bliską Jubilatowi była teologia moralna i etyka, które w pewien sposób wiążą się z teologią duchowości, stanowiąc jej podbudowę. W tym nurcie interesowały ojca profesora zwłaszcza takie zagadnienia jak eutanazja, obrona życia ludzkiego, godziwość wojny. Interesował się także duchowością liturgiczną. To zainteresowanie znalazło swój praktyczny wyraz w trzytomowym komentarzu do czytań mszalnych w niedziele i święta *Przy stole Słowa Bożego* (t. 1-3, Warszawa 1989-1990).

Zajęcia dydaktyczne: wykłady i seminaria naukowe prowadził ojciec profesor zwłaszcza dla Sekcji Teologii Duchowości. Brał udział w kształceniu kadr naukowych: był promotorem czterech rozpraw doktorskich i dwudziestu czterech prac magisterskich bądź licencyjnych, recenzentem w jednym przewodzie do tytułu profesora i w trzech przewodach habilitacyjnych, recenzentem czterdziestu jeden doktoratów i około dwustu prac magisterskich lub licencyjnych.

Ojciec profesor Ogórek uczestniczył w pracach organizacyjnych. Od 1996 r. jest kierownikiem Katedry Mistyki Chrześcijańskiej, w latach 2003-2006 pełnił funkcję kierownika Sekcji Teologii Duchowości. Był organizatorem albo współorganizatorem konferencji i sympozjów naukowych, często organizowanych przez Sekcję Teologii Duchowości. Jeszcze jako adiunkt był sekretarzem Rady Wydziału i sporządzał protokoły z posiedzeń tego gremium. Chętnie wygłaszał konferencje rekolekcyjne, zwłaszcza dla kapłanów i sióstr zakonnych. Może dlatego rektor UKSW poprosił go o wygłoszenie homilii podczas Mszy św. w czasie Święta Uniwersytetu w dniu 28 maja 2004 r.¹

W imieniu Rady Wydziału Teologicznego UKSW serdecznie dziękuję Ojcu Profesorowi Pawłowi Placydowi Ogórkowi za wielkie zaangażowanie w sprawy Uczelni, zwłaszcza Wydziału. Dziękuję za pracę naukowo-badawczą, za prowadzone zajęcia, kształcenie kadr, pisane recenzje, udział w konferencjach naukowych i w ważnych wydarzeniach uczelnianych. Ojciec Profesor uczestniczył w inauguracjach roku akademickiego, był też obecny podczas posiedzeń Rady Wydziału.

Ojciec Profesor nadal będzie jeszcze pracował na naszym Wydziale, z czego bardzo się cieszymy. Oby dobry Bóg darzył Ojca Profesora jak najdłużej zdrowiem, by mógł opracować i opublikować wiele prac naukowych. Szczęść Boże.

¹ Homilia: *Maryja w dziejach polskiego narodu w nauczaniu Prymasa Tysiąclecia*, Kroniki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, nr 1-2/2003-2005, s. 241-247.

KS. STANISŁAW URBAŃSKI

CURRICULUM VITAE

Ojciec profesor Paweł Placyd Ogórek urodził się 13 stycznia 1938 roku w miejscowości Wielkie, w Lubelskiem. Po ukończeniu szkoły podstawowej w rodzinnej miejscowości naukę w zakresie szkoły średniej odbywał w Niższym Seminarium Duchownym w Lublinie w latach 1952-1954. W 1954 roku wstąpił do nowicjatu Zakonu Karmelitów Bosych w Czernej k. Krakowa. Następnie w Wadowicach ukończył szkołę średnią. Maturę państwową uzyskał w Poznaniu w 1958 roku, w Liceum Ogólnokształcącym im. K. Marcinkowskiego. W latach 1958-1965 odbył studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym Karmelitów Bosych w Poznaniu i Krakowie. Święcenia kapłańskie otrzymał 25 czerwca 1965 roku w Krakowie.

Po otrzymaniu święceń kapłańskich, prowadząc pracę duszpasterską, rozpoczął studia w Instytucie Liturgicznym i na Papieskim Wydziale Teologicznym w Krakowie, gdzie w 1971 roku uzyskał licencjat z teologii na podstawie pracy *Doktryna św. Teresy z Avila o kierownictwie duchowym*. W latach 1972-1974, katechizując w Krakowie, prowadził jednocześnie wykłady w Wyższym Seminarium Duchownym Karmelitów Bosych. Następnie – po rocznym pobycie w Poznaniu, gdzie wykładał teologię moralną w tamtejszym Wyższym Seminarium Duchownym Karmelitów Bosych, powrócił do Krakowa i rozpoczął studia na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. W Krakowie w latach 1975-1985 był wykładowcą teologii moralnej w Wyższych Seminariach Duchownych: Karmelitów Bosych, Salezjanów i Franciszkanów OFM Conv., a jednocześnie pełnił obowiązki duszpasterza akademickiego przy Karmelitańskim Ośrodku Duszpasterskim. W 1981 roku uzyskał na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie doktorat na podstawie rozprawy *Dążenie do świętości w teologii życia wewnętrznego Tomasza Mertona*.

Po uzyskaniu doktoratu nadal prowadził wykłady teologii moralnej w wyższych seminariach duchownych w Krakowie (karmelitańskim

od 1972 roku do 1985 roku, salezjańskim w latach 1975-1985 i franciszkańskim w latach 1982-1989), a także w instytucjach: Instytucie Liturgicznym przy Papieskim Wydziale Teologicznym (1981-1985) oraz wykłady z zakresu teologii duchowości w Wyższym Instytucie Katechetycznym (WIK) w Krakowie (1983-1985).

Od 1982 roku jest członkiem Polskiego Towarzystwa Teologicznego (PTT) w Krakowie, gdzie w latach 1982-1986 pełnił także funkcję sekretarza Sekcji Dogmatyczno-Moralnej i wygłaszał referaty na zebraniach naukowych tejże Sekcji PTT. Od 1996 roku jest aktywnym członkiem Sekcji Duchowości Teologów Polskich (SDTP). Od tegoż roku należy także do Komitetu Naukowego tejże Sekcji. Jest członkiem Komisji Historycznej w procesie beatyfikacyjnym sługi Bożego o. Anzelma Gądk a OCD; cenzorem wydawnictwa i publikacji Polskiej Warszawskiej Prowincji Zakonu Karmelitów Bosych. Był członkiem Congresso Internazionale di Mistica (Abbazia Münster-Schwartzach, 3-11 września 2003).

Ponadto należy do Rady Programowej dwumiesięcznika „Życie Konsekrowane” (Wrocław). Uczestniczy poza tym czynnie, przez publikacje, w redakcjach czasopism: „Ateneum Kapłańskie” (Wrocław), „Homo Dei” (Kraków), „Życie Duchowe” (Kraków), „Zeszyty Karmelitańskie” (Poznań), „Karmel” (Kraków), „Ethos” (Lublin – KUL), „Studia Theologica Varsaviensia” (Warszawa), „Przewodnik Katolicki” (Poznań), „Niedziela” (Częstochowa), „Duchowość w Polsce” (Lublin – SDTP), „Seria Pastoralna” (Olsztyn – „Hosianum”) oraz udziela się w Komitecie Naukowym serii wydawniczej Sekcji Teologii Duchowości UKSW Mistyka chrześcijańska i Mistyka polska (Warszawa).

Corocznie od 1989 roku wyjeżdża na miesięczny pobyt do Hagenberga in Oberösterreich (Górna Austria) w charakterze invited speaker, w ramach współpracy i urzędowego zaproszenia Kurii Biskupiej w Linzu. Uprzednio w latach 1977-1980 uczestniczył czterokrotnie w Sommerkurse Deutsche Sprache für Ausländer in Universität Wien, celem pogłębienia znajomości języka niemieckiego.

W czasie pracy dydaktycznej w wyższych seminariach duchownych w Krakowie i w Wyższym Instytucie Katechetycznym oraz Instytucie Liturgicznym prowadził seminaria naukowe, które koncentrowały się głównie na badaniach z zakresu teologii moralnej i teologii duchowości. Również w latach 1987-1991, przebywając w Poznaniu, prowadził wykłady w Wyższym Seminarium Duchownym Karmelitów Bosych z zakresu teologii moralnej, etyki i teologii du-

chowości oraz w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej, a także w Instytucie Duchowości „Carmelitanum”, którego był współtwórcą. Tematyka jego wykładów i seminariów naukowych koncentrowała się na zagadnieniach i problematyce z zakresu teologii moralnej i teologii życia duchowego. Wykłady z zakresu teologii duchowości podejmował nadto w różnych domach formacyjnych zakonnych zgromadzeń (zmarłych wstaniek i karmelitanek w Poznaniu, Braci Serca Jezusowego w Puszczykowie k. Poznania, sióstr misjonarek w Morawsku k. Poznania, karmelitanek Dzieciątka Jezus w Łodzi).

Należy również odnotować, że Ojciec Profesor brał udział w licznych spotkaniach naukowych, jako ich współorganizator, uczestnik i wykładowca, sympozjach naukowych na uczelniach katolickich w Polsce (UKSW, KUL, Wydział Teologiczny i Wydział Filozoficzny PAT, Wydziały Teologiczne we Wrocławiu, Poznaniu i Olsztynie) oraz w zakonnych ośrodkach naukowych jak Karmelitański Instytut Duchowości w Krakowie, Instytut Duchowości „Carmelitanum” w Poznaniu, a także m.in. w sesji naukowej nt. eutanazji i prawa do godziwej (świadomej i dobrowolnie akceptowanej) śmierci na Akademii Medycznej w Poznaniu. Wygłaszał referaty w Archidiecezjalnym Studium Duchowości Chrześcijańskiej w Łodzi, w Studium Duchowości Europejskiej w Warszawie, w siedzibie warszawskiego oddziału „Civitas Christiana”, Klub Pietrzaka.

Ojciec Profesor przez osiem lat był prorektorem studiów Wyższego Seminarium Duchownego Karmelitów Bosych w Krakowie oraz rektorem Wyższego Seminarium Duchownego Karmelitów Bosych Prowincji Warszawskiej w latach 1994-1998. W 1996 roku uzyskał habilitację na podstawie rozprawy *Mistyka według Tomasza Mertona*, a dwa lata później został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego ATK w Warszawie. W 2001 roku otrzymał naukowy tytuł profesora, a w 2003 roku – stanowisko profesora zwyczajnego UKSW. Od 1996 roku jest kierownikiem Katedry Mistyki Chrześcijańskiej, a w latach 2003-2006 pełnił funkcję kierownika Sekcji Teologii Duchowości tejże uczelni. Był promotorem 4 rozpraw doktorskich; promotorem 24 prac magisterskich i licencjackich; recenzował 37 prac doktorskich oraz około 200 prac magisterskich i licencjackich, a także nostryfikował 4 prace doktorskie, napisał 3 recenzje prac habilitacyjnych i recenzję o tytuł profesora. Podczas swojej pracy naukowo-dydaktycznej otrzymał: w 1999 roku – Nagrodę Jubileuszową za 25 lat pracy, w 2001 roku – Nagrodę Rektora UKSW

w uznaniu dużych osiągnięć naukowych, w 2003 roku – Złoty Krzyż Zasługi, w 2008 roku – „Medal za długoletnią służbę”, za sumienne wykonywanie obowiązków w pracy naukowej (UKSW).

Ojciec Profesor jest wybitnym kaznodzieją rekolekcyjnym z zakresu duchowości kapłańskiej i osób konsekrowanych. Dlatego m.in. głosił konferencje rekolekcyjne w pokrzyżackim zamku w Bierzgłowie k. Torunia dla kapłanów diecezji toruńskiej; dla polskich kapłanów pracujących duszpastersko w krajach Beneluxu i Francji w Opatwie La Trape Abbaye N. D. Scourmont, Forges-Chimay (Belgia); był też moderatorem sympozjum *Kierownictwo duchowe osób konsekrowanych* w Krzydlinie Małej k. Wrocławia w Centrum Duchowości Misjonarzy Klaretynów, wygłaszając referaty: Biblijno-teologiczne podstawy kierownictwa duchowego; Kierownictwo duchowe formacją dojrzałego sumienia; Kierownictwo duchowe jako pomoc w doświadczeniu wiary; Kierownictwo duchowe a sakrament pokuty. Wygłosił też referat *Maryja w dziejach Narodu Polskiego w nauczaniu Prymasa Tysiąclecia dla Polonii Benelux z okazji 47 pielgrzymki do sanktuarium maryjnego Najświętszej Panny Ubogich w Banneux k. Liege (Belgia)*. W Kaliningradzie (20-21.04.2007) wygłosił na sympozjum referaty: *Duchowy wymiar rozwoju osobowego; Duchowość karmelitańska; Współczesna duchowość Kościoła i Nowe ruchy duchowości*.

Ojciec Profesor w swojej działalności naukowo-dydaktycznej zajmuje się następującymi tematami: mistyka chrześcijańska Zachodu i Wschodu (bizantyjska), nadreńska, karmelitańska, polska; duchowość stanów życia w Kościele: duchowość laikatu, osób konsekrowanych, kapłańska; specyfika moralności i duchowości chrześcijańskiej. Dlatego teologia moralna i etyka (filozofia moralności) oraz teologia duchowości i mistyka chrześcijańska jako przedmiot szczegółowej refleksji podejmowanej na przestrzeni dziesiątków lat w pracy naukowej i dydaktycznej stanowiły integralne continuum zainteresowań naukowych Ojca Profesora. *O ile bowiem – stwierdza Ojciec Profesor – teologia moralna w jej tradycyjnym ujęciu (fundamentalna teologia moralna, sakramentologia i chrześcijańska aretologia), jak również w kształcie odnowionej refleksji teologicznej po Soborze Watykańskim II, ukazującej wzniosłość chrześcijańskiego powołania – stanowi wraz z całością teologii fundamentalną podstawę duchowości życia chrześcijańskiego, to mistyka chrześcijańska stanowi jej ontologiczną moralną pełnię.*

W myśl koncepcji Ojca Profesora *trzeźwy samokrytycyzm, jako istotne kryterium obiektywizmu naukowego*, można w sposób uzasadniony przyjąć twierdzenie, że ewidentnym wyrazem naukowej refleksji w dziedzinie naukowej dyscypliny teologicznej jest dziedzina chrześcijańskiej mistyki zawarta w trzech jego pozycjach książkowych: *Mistyka według T. Mertona; Mistrz Jan Eckhart i święty Jan od Krzyża; Mistyka chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu*. Wymienione pozycje książkowe, przy nadaniu im wspólnego mianownika – mistyka chrześcijańska – stanowią oryginalny tryptyk naukowy.